

Aventura solidària del bisbat de Lleida

Els habitatges socials de l'antic Seminari podrien acollir les primeres famílies el 2014

Carme Munté

El segon semestre del 2014 la reforma de l'antic Seminari de Lleida podria estar enllestida per rebre els primers inquilins. Així, una part de l'espai que en una altra època havia acollit els seminaristes de la diòcesi de Lleida passarà a aixoplugar persones i famílies desnonades.

El Projecte Habitatges Socials de l'Antic Seminari de Lleida ha estat impulsat pel bisbe de la diòcesi, Joan Piris, i compta amb més de quaranta voluntaris que es reuneixen periòdicament per fer-lo realitat. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida col·labora en el projecte des dels inicis i aporta el testimoni colpidor de les persones que s'amaguen rere les xifres: cada setmana acullen una mitjana de vuit famílies noves que s'han quedat sense habitatge.

L'Església de Lleida vol oferir a les persones i famílies desnonades un sostre on viure mentre troben solució a la seva situació però sobretot un acompanyament i una ajuda en aquests moments tan dolorosos.

«Entre nosaltres va creixent la consciència que no estem solament davant del projecte de reconvertir un edifici en desús en una vintena d'habitatges per a famílies desnonades i en situació de dificultat», ha manifestat Mn. Carles Sanmartín, membre de l'Equip Executiu del Projecte i delegat diocesà de Pastoral Sòcio-Caritativa, «sinó que volem que sigui un projecte que posi al centre la persona, i que mostri que "entre tots i totes i per al bé de tothom" i amb gratuïtat es poden fer coses grans». «Diria que aquest projecte proposa una alternativa al model neoliberal que posa al centre el diner i el poder», ha afegit.

L'objectiu, doncs, és acompanyar les famílies mentre visquin a l'habitatge social perquè puguin integrar-se de nou a la societat. Per això es crearà una associació que, d'una banda, gestionarà els habitatges i, de l'altra, acompanyarà les famílies en aquest procés. «De fet», ha explicat Sanmartín, «estem ja definint com ha de ser aquesta entitat que serà diferent del bisbat, però en la qual hi serà representat, així com Càritas diocesana i altres entitats i persones a títol personal».

El projecte social té com a lema «Entre tots i totes i per al bé de tothom», que encaixa amb el títol de la carta pastoral que el bisbe Joan Piris va escriure l'octubre del 2009. Ha esdevingut el full de ruta de tots els diocesans en aquesta aventura solidària.

Orígens

El 7 de desembre del 2012 el bisbe Joan Piris va voler fer-se present en una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, celebrada en un local de la parròquia Maria Magdalena de Lleida. Després de conèixer de primera mà la greu situació en què es troben les persones i famílies que es queden sense habitatge en no poder pagar el lloguer o el crèdit hipotecari, el bisbe de Lleida els va mostrar suport i els va

Foto de família dels voluntaris del projecte.

Ala de l'antic Seminari, al carrer Maragall de Lleida.

oferir ajuda. Només era una intuïció i un desig d'acompanyar i ajudar, però va ser aleshores que va néixer el Projecte Habitatges Socials del Seminari. Coincidia a més que ja feia anys que aquesta part de l'edifici de l'antic Seminari havia estat oferta pel bisbat per a fins socials.

L'ajuda oferta pel bisbe de seguida va ser rubricada per una allau de voluntaris que se sumaven al projecte i de persones disposades a oferir temps i béns materials. Actualment, tota aquesta solidaritat s'ha canalitzat en unes comissions de treball: la comissió de comunicació i sensibilització; la comissió social; la comissió tècnica; la comissió econòmica i la comissió jurídica. Així mateix, l'equip permanent es reuneix un cop al mes per fer el seguiment del projecte i prendre les decisions oportunes.

Després que l'Ajuntament de Lleida hagi autoritzat que l'antic Seminari de Lleida es destini a «allotjament per a col·lectius especialment vulnerables», ja hi ha via lliure urbanística per començar les obres. «Encara no podem assegurar amb seguretat quan

podrem començar l'enderroc de l'interior de l'edifici perquè hem d'enllestir qüestions tècniques i logístiques, però voldríem que fos abans de l'estiu», ha exposat Sanmartín.

La previsió és fer les obres per fases donada la complexitat de la realització. «Cal tenir en compte», ha recordat el delegat de Pastoral Sòcio-Caritativa, «que cal coordinar la recerca de fons econòmics, els recursos en espècies dels materials de construcció que esperem aconseguir gratuïtament d'empreses, integrar el treball dels professionals contractats i els voluntaris».

La superfície total a reformar és de 1.375,44 metres quadrats distribuïts en quatre plantes. A més, l'objectiu, tal com ha explicat Ramon M. Reig, arquitecte responsable de la comissió tècnica del projecte, és apostar per una edificació sostenible i ecològica, emprant, per exemple, l'energia solar o bé limitant les necessitats energètiques amb el màxim d'aïllament.

Seràn entre 18 i 20 habitatges d'1, 2 i 3 habitacions que disposaran de dormitoris, sala-menjador-cuina, serveis

sanitaris, tot complementat amb espais comunitaris que tindran ús funcional i també de relació.

«Els espais comunitaris podran servir per fer-hi activitats d'orientació per a la integració social, la formació, activitats per als infants...», tal com ha exposat Ramon M. Reig, un dels arquitectes voluntaris del projecte.

Reig reconeix que l'actual situació de precarietat econòmica demana opcions radicals com la del voluntariat: «El sistema econòmic que porta als desnonaments vol assegurar el benefici passant per sobre de la dignitat de les famílies i les persones, el voluntariat és una denúncia d'aquest sistema.»

I ha afegit que com a creient percep que «una opció d'aquest mena que sorgeix de la crida del bisbe és un signe del temps», un impuls de l'Esperit al qual vol adequar-se. «Vull deixar-me portar per Ell, deixar-me sorprendre i veure on ens porta...»

Finançament

La catedral nova de Lleida es va omplir de gom a gom el dissabte 23 de març per assistir al concert en benefici del Projecte dels Habitatges Socials del Seminari, organitzat pel Petit Cor de la Catedral, en col·laboració amb professors i alumnes del Conservatori de Música, sota la direcció de Joaquim Mésalles. Els més de 5.000 euros recaptats al concert són una bona embranzida a l'organització d'altres actes i activitats per recaptar fons. Així, es preveuen organitzar més concerts, una subhasta amb obres d'art, una rifa... Alhora, la comissió econòmica treballa en noves propostes de recerca de finançament com són col·laboracions econòmiques per internet a partir del micromecenatge o la petició de préstecs sense interessos a particulars. Actualment es porten gairebé 10.000 euros recollits i s'espera que en els propers dies es facin efectius els 150.000 euros «promesos» per la Diputació de Lleida. El bisbat també ha revelat que s'ha presentat una sol·licitud de subvenció a una obra social d'una entitat financera.

«Si han rescatat la banca, per què no rescaten les persones?»

Joan Piris, bisbe de Lleida

Carme Munté

El 7 de desembre del 2012 el bisbe de Lleida, Joan Piris, va assistir a una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida celebrada en uns locals de la parròquia Santa Maria Magdalena. Fruit de la topada cara a cara amb la dura realitat dels desnonaments, el bisbe els va posar a la seva disposició una part de l'antic Seminari de Lleida que estava en desús i que precisament des de feia temps volia destinar-se a ús social. L'oferiment del bisbe va desencadenar una allau solidària que ha travessat la diòcesi de Lleida, que s'ha contagiada més enllà i que ha portat el mateix Joan Piris a reconèixer que aquesta ha estat una de les alegries més grans que ha tingut com a bisbe.

En l'assemblea de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca a la qual va assistir, quina realitat va copsar?

Les situacions que vaig conèixer de prop em van impactar profundament. Eren tragèdies molt dures i doloroses, però al mateix temps vaig observar com entre ells s'ajudaven, s'acompanyaven i s'acollien amorosament. Eren tots per a tots. Va ser una satisfacció veure com les persones estaven unides profundament i s'ajudaven mútuament. Feien entre ells una certa teràpia. Va ser aleshores que els vaig oferir l'immoble de l'antic Seminari de Lleida i a partir d'aquell moment van començar a sorgir persones voluntàries disposades a donar forma a aquesta idea.

Recentment ha manifestat que aquesta ha estat una de les alegries més grans que ha viscut com a bisbe.

Veure 44 persones voluntàries treballant per dur-ho endavant és una gran satisfacció. N'hi ha que vénen de fora de Lleida, que es paguen el viatge... Hi ha una gratuïtat i un altruisme molt grans.

Com valora la reacció de la societat lleidatana?

El lema d'aquest projecte ho exemplifica molt bé: «Entre tots i totes i per al bé de tothom.» Aquest lema, que ha pres el títol de la carta pastoral que vaig escriure el primer any de bisbe de Lleida, ens parla de la filosofia de la participació, de la complementaritat, posada per al bé de tothom sense excloure ningú. En aquest sentit, la participació de les institucions és molt notable. L'Ajuntament de Lleida ens ajuda facilitant-nos els tràmits. De moment, tinc un oferiment econòmic de la Diputació de Lleida de 150.000 euros que esperem que es faci efectiu ben aviat. Així mateix, també hi ha empreses que col·laboren en el projecte proporcionant persones, materials...

Faria una crida des d'aquestes pàgines de Catalunya Cristiana perquè més persones i institucions col·laborin en el projecte?

Faria una crida a no passar de llarg davant de les situacions dramàtiques que viuen tantes persones. Els desnonaments també inclouen una problemàti-

El bisbe Joan Piris davant la porta del Seminari.

COM COL·LABORAR EN EL PROJECTE?

- Oferint-se com a voluntaris
- Fent un donatiu a l'entitat Triodos Bank (banca ètica): 1491-0001-23-2046065120
- Oferint materials per a la construcció i equipament dels habitatges

PER A MÉS INFORMACIÓ

- Es pot consultar el blog habitatgessocialslleida.blogspot.com
- Enviar un missatge a habitatgessocialslleida@gmail.com
- Trucar al telèfon 973 266 161

ca darrere, com és el paper dels bancs i les caixes, dels papers signats, de la moralitat d'algunes accions, una sèrie de reaccions públiques que tampoc no m'agraden...

Què vol dir?

No m'agrada que membres de les Plataformes d'Afectats per la Hipoteca assetgin els polítics, els posin en evidència públicament a ells, als seus fills, a casa seva... La violència no és el camí.

Recentment, vostè va fer una crida a l'Església a destinar a un ús social edificis infrautilitzats. Cal ser més agosarats en aquest sentit?

Durant la meva ponència amb motiu de la trobada de la Xarxa d'Entitats

Cristianes d'Acció Caritativa i Social vaig dir precisament això: caldria pensar si tenim espais infrautilitzats que puguin posar-se a l'abast de les persones i les seves situacions. No pensava en cap espai concret, però certament de vegades et trobes parròquies amb espais sense utilitzar... No tinc un inventari exacte del que actualment estem utilitzant o no, però és un problema que tots tenim en el cor. Potser tenim alguna propietat que no s'empra, que està llogada però que pot tenir un altre ús... és qüestió de fer-ne una relació i prioritzar les necessitats. Precisament, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca de Lleida es reuneix en uns locals de la parròquia

Santa Maria Magdalena de Lleida que fins llavors no s'utilitzaven. Tal vegada hi ha espais que poden posar-se a disposició d'altres, i no sols espais d'Església...

El pontificat del papa Francesc pot ser un impuls cap a un «desprement» de béns materials i cap a un major compromís amb els més necessitats?

El pontificat del papa Francesc pot ser un estímul per a moltes coses, com tot inici de pontificat. En aquest cas, el nou Papa ha posat l'accent en una Església dels pobres i per als pobres. Això pot tenir conseqüències si nosaltres volem que les tingui. L'Església dels pobres i per als pobres no parla únicament del Vaticà, sinó de totes les persones i les entitats de l'Església. Així, doncs, és un esperit que ens ha de moure i, a més, és evangeli mil per mil.

Aquestes gestos són necessaris per mostrar una Església més creïble i fidel a l'Evangelí?

Els gestos sempre són necessaris, però que l'Església sigui més creïble també depèn del qui la mira. El meu gest, per exemple, no a tothom li ha agradat. Hi ha qui pensa que és una iniciativa inoportuna i que tenim altres prioritats... Sóc conscient que el Projecte Habitatges Socials no soluciona el problema dels desnonaments, però pot ser un exemple a seguir. De fet, aquest grup de voluntaris que hi participa està manifestant a la societat que podem treballar d'una altra manera: voluntàriament, en equip, per al bé comú; i que podem mobilitzar les consciències. És també una manera d'entendre la vida...

Quan li agradaria que el projecte Habitatges Socials del Seminari fos una realitat?

M'agradaria que ja estigués funcionant, però encara no hem començat les obres! Si podem començar ara a remodelar l'interior i si comptem amb les aportacions econòmiques necessàries, el 2014 hauria d'estar enllestit. Amb tot, no dispo de un calendari concret perquè el finançament del projecte no està clar.

També és important la denúncia d'aquest fet tan injust. Els polítics i els bancs són els grans culpables d'aquesta situació?

He conegut històries de persones que han estat enganyades per les entitats financeres. Conec el cas concret d'una persona que volia comprar-se el pis i que la mateixa entitat financera li va buscar una persona que l'avalés. Per tant, la persona que va comprar el pis no coneix la persona que li va avalar el crèdit hipotecari. Evidentment que hi ha famílies que s'han embarcat en viatges que no podien acabar, però també hi ha hagut, no sé si mala voluntat, però sí una mica de malícia i d'injustícia per part de les entitats financeres. D'altra banda, així com han rescatat la banca, per què no rescaten les persones? Hi ha molta gent que està patint molt.

